

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonaë, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

Cap. III. Mystica Theologia quid sit? Quomodò differat ab aliis scientiis? An cognita fuerit antiquis Platonis? Ejus principium, & scopus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

ate, in divitiis gloriæ in spiritu ardoris rapiuntur, qui spreto ac suppresso adminiculo rerum ac sensuum, non ascensoris gradibus, sed inopinatis instantaneisque excessibus feruntur in Patrem. Hæc Doctor mellissus, qui duos priores dispositioni activæ deputat, tertios passivæ. Deus itaque subtilissimis, verba sunt Excellentissimi magistri Dionysii Cartusiani (e) Cum viderit mentem hominis spirituali Zelo justitiæ penetratam, charitate flammigeram, puritate ac omni virtute fulcitam, ad divina fortiter aspirantem, mox dignantissime, exuberantissime, amorosè, ac frequentissime ei occurrit, succurrit, cooperatur, seque ei communicat, manifestat, infundit, eam ad se elevat, intra se rapit, deosculatur, amplectitur, atque se ei intuentem, gustandum, fruendum offert ac exhibet, habetque complacentiam magnam in eâ, & tanquam amicam ac sponsam apprehendit, secum dat, & sibi adstringit.

3. Tunc verò animæ nostræ suprema portio ad Dei receptionem parata erit, ut in speculo æternæ salutis summus rerum divinarum contemplator Rusbrochius (f) admonet, cum fuerit prorsus nuda, & formis seu imaginibus vacua, in suum semper principium intuens. Sed quia ad hoc, teste D. Bonaventura (g) nihil potest natura, modicum potest industria, parum dandum est inquisitioni, multum unctioni, parum verbo & scripto, totum Dei dono. Moriamur ergo, & ingrediamur caliginem, imponamus silentium sollicitudinibus, concupiscentiis, & phantasmatis: transeamus cum Christo crucifixo ex hoc mundo ad Patrem, ut eo viso dicamus cum Philippo (h) Sufficit nobis. Hæc est vera vita, ita Plotinus (i) fuga solius ad solum. Sed melius de nostris propono. Relinque hominem, Angelum, cælum, inquit Taulerus (k) & ipsum essentiale bonum, ipsam essentialem veritatem capere nude in se ipsa, nam quidquid apposueris, hoc ipsum regit & excludit unitatem. Platonici, quos phrasibus & verbis Dionysii Areopagitæ sæpissime uti S. Maximus (l) affirmat, nihil frequentius docent, quam nos debere omnia relinquere, ut ad Deum ascendamus. Hinc Plato in Phædone Philosophiam esse docet animi à corpore avulsionem, à corporeis scilicet affectionibus separationem. Eandem veritatem cognoverunt Py-

(e) Cartus. de fonte lucis art. 16. (f) Jo. Rusbroch. in speculo æterna sal. cap. 8. (g) Bonavent. Itinerar. mentis cap. ult. (h) Joan. 14. 9. (i) Plotinus in fine libri ult. (k) Jo. Taulerus serm. 3. pasch. (l) Maximus prologo in operibus Dionysii.

thagorici, quorum unus, cujus magisterio se subdiderat Justinus Martyr (m) sic ipsum hortabatur; An putas te percepturum quidquid ad felicitatem pertinens, nisi prius animam a rebus sensibilibus ad intelligibiles traductam reddas aptam virtuti, ipsiusque summi boni contemplationi?

4. Hæc est vera sapientia à fonte omnium bonorum beatissima emanatione procedens, ac mentibus Sanctorum divinitus illapsa, qua perfusa anima, non Dei dona, sed ipsum largitorem scintillantibus affectionibus, insatiabilibus votis, unitivis aspirationibus desiderat, & ad eum suspirat, donec obtineat. Huc suspirabat Propheta (n) cum dicebat. Qui dabit mihi pennas sicut columbæ, & volabo, & requiescam? Quod si quaeras, ubi vera sit requies, subjungit, Ecce elongavi fugiens, mansi in solitudine. Verbum namque sempiternum non nisi in solitudine profertur, in eâ inquam solitudine, ubi homo & à seipso, & ab omni multiplicitate relictus, desertus & exul effectus est. Propria Sanctorum est hæc solitudo, quorum hæc sunt verba apud Tertullianum. (o) Ego nihil foro, nihil campo, nihil curiæ debeo: nihil officio advigilo, nulla rostra præoccupo, nulla prætoria observo, cancellos non adoro, subsellia non contundo, jura non conturbo, causas non elatro, non judico, non milito, non regno. Secessi de populo: imò unicum negotium mihi est, nec aliud nunc curo, quam ne curem. Erat olim ista sententia: Nemo alii nascitur, moriturus sibi. Certè ad Epicuros & Zenones ventum est: sapientes vocas totum quieti magisterium, qui eam summæ atque unicæ voluptatis nomine conservavere.

CAPUT III.

Mystica Theologia quid sit? Quomodo differat ab aliis scientiis? An cognita fuerit antiquis Platoniciis? Ejus principium & scopus.

1. **H**æc viâ quietis, secessus, & abstractionis pervenitur ad mysticam Theologiam, ad illam videlicet indoctam sapientiam omni sapientiâ humanâ superiorem, quâ mens Deum suum sine discursibus agnoscit, & quasi contrectat, & sine ratiocinationibus gustat. Est autem mystica Theologia secretissima mentis cum Deo

O 3 locutio.

(m) Justinus martyr initio Colloq. cum Triphone. (n) Psal. 54. 7. (o) Tertullianus de Pallio.

locutio. (a) Est animi extensio in Deum per amoris desiderium. (b) Est motio anagogica in Deum per purum & fervidum amorem. (c) Est caelestis quaedam Dei notitia per unionem voluntatis Deo adherentis elicita, vel lumine coelitus producta. (d) Est sapientia experimentalis, Dei affectiva divinitus infusa, quae mentem ab omni inordinatione puram per actus supernaturales fidei, spei, & charitatis cum Deo intimè conjungit. (e) Alias alii definitiones tradunt, quae cum praedictis coincidunt. Res enim abstrusa & difficilis, ac prorsus divina certis finibus circumferibi nequit, & Dialecticorum regulis concludi.

2. Liqueat ex his, Theologiam mysticam non esse propriè scientiam, pro ut scientia est habitus acquisitus: sed si accipiatur pro actu, nihil aliud est, quam ipsa mentis in Deum defixio, admiratio majestatis, suspensio animi in lumen immensum ac aeternale, ferventissima, quietissima, ac transformativa inspectio Deitatis; si verò sumatur pro habitu, realiter idem est ac praestantissimum donum Spiritus S. quod sapientia nuncupatur, secundum altissimum ejus gradum. (f)

3. Differt à Theologia Scholastica, & symbolica, quia scholastica è caliginosis fidei orthodoxae principis sua deducit asserta: symbolica figuratas de Deo locutiones explanat: haec puris quibusdam & tranquillis obtutibus sine rationis fatagentis excursibus divinae sapientiae arcana dignoscit. Per scholasticam discit homo rectè uti intelligibilibus, per symbolicam sensibilibus, per hanc rapitur ad supernaturales excessus. Scientiae humanae in valle phantasiae discuntur, haec in apice mentis. Illae multis egent discursibus, & erroribus subjectae sunt: haec unico & simplici verbo docetur & discitur, & est merè supernaturalis tam in substantia, quam modo procedendi.

4. Multa quidem de Platonicis legimus, quae primo aspectu persuadere videntur, eos mysticae Theologiae non omnino expertes fuisse: Euanapius enim in vita Jamblichi scribit, eum aliquando decem cubitis à terra elevatum fuisse: & Porphyrius in vita Plotini mira de ipsius contemplatione scribit: Proclus quoque in libris de Theologiae Platonis, & ipse Plotinus passim

multa tradunt de mentis excessu, & de abstractione à rebus sensibilibus sapientiae nostrae placitis haud dissentanea. Auctor item divinae sapientiae secundum Aegyptios sic de seipso loquitur: (g) *Ego saepius animo contemplans relicto corpore visus sum perfrui summo bono cum voluptate incredibili.* Sed, ut Taulerus observat, (h) quidquid isti fecerint, vel dixerint, nunquam terminos naturae transcenderunt. Magna enim & subtilissima ingenia ita phantasmata extenuare potuerunt, ut species intelligibiles, quae inde abstraherentur, vix cum aliqua tenui umbrâ sensibilitatis sua objecta repraesentarent. Quod si acuto ipsorum intellectui in rerum sublimium contemplatione occupato phantasmata se ingerebant, ipse intellectus se altius elevabat, & phantasmatum nubes, ut ita dicam, infra se despiciebat. Hoc autem quomodo fiat, res admodum obscura est. Fromundus Libertus, (i) qui de hac re acutè, ut solet, disputat in sua Philosophia Christiana, fieri hoc autumat beneficio cujusdam lucis interioris, de qua Valerianus Magnus Fromundo non visus doctè sed obscurè dillexit duplici libello de luce mentium. Verum de hac quid sentiendum sit, alibi nos fultus Deo favente. Nam de Platonicis posterioris aevi certissimum est, quod Augustinus scribit, (k) eos rerum magicarum curiositate depravatos fuisse. Antiquiores autem spiritu superbi inflati, cum cognovissent Deum, non sicut Deum glorificaverunt, sed evanuerunt in cogitationibus suis, frigidi speculatores facti, sine fide & charitate.

5. Porro mysticae Theologiae principium est ipsa essentia bonitatis, rerumque omnium causâ superessentialis Trinitas, à qua per bonitatis redundantiam in nos effluxit, cum inaequali tamen participatione ob diversam hominum aptitudinem, & multorum repugnantiam, cum divinis illustrationibus. Dicimus itaque cum sanctissimo Dionysio (l) *Dei principalem beatitudinem, naturam Divinitatis, principium Deificationis, ex quo Deificandi deificantur, mysticam Theologiam in salutem & Deificationem hominum concessisse, modo scilicet magis immateriali, & spiritaliori, non extrinsecus ad divina movendo, sed intelligibili ratione atque intrinsecus purâ liquidâque illustra-*

(a) Dionys. Carthus. *super Dionys. myst. Theolog.* (b) Jo. Gerson. *de myst. Theologia specul. Confid.* 28. (c) Idem Gerson. *ibidem.* (d) Joannes à Jesu Maria *myst. Theologia cap. 1.* (e) Balth. Corderius *Isag. ad myst. Theologiam Dionysii Areopag. cap. 2.* (f) Carthus. *sup. myst. Theolog. Dionys. qu. 5. art. 5.*

(g) *Au. div. sap. secund. Aegyptios lib. 1. c. 4.* (h) Tauler *serm. 2. de S. Joanne Baptista.* (i) Fromund. *philosophia christiana de Anima lib. 4. cap. 4. art. 6. 7. & seqq.* (k) Augustinus *epist. 56. Confess. lib. 10 cap. 42.* (l) Dionys. *Eccles. Hierarchia cap. 1.*

stratione diviniſſimam iis voluntatem irradiando. Et hic ſcopus huius ſapientiae eſt erga Deum & res divinas continua dilectio, cognitio Dei perfectiſſima, & ſimplicis perfectionis eius divina participatio atque fruitio, quae Dei contemplatorem ſpiritali modo reficit, ejuſque animam modo proſus ineffabili artiffimè cum Deo unit, & deificat. In ipſo ſiquidem viſ quaedam ſuperhumana reperitur & operatio Divinitatis, à qua mens deificanda ſacris myſticis initiatur, & theodidactis myſtagogiis eruditur. Sed videndum, quomodo poſſit mortalis homo ad hæc ſublimia & divina myſteria propriis actibus diſponi.

CAPUT IV.

Quae ſint diſpoſitiones ad myſticam Theologiam? Quae eius impedimenta? Qui ad ipſam diſcendam incapaces, qui magni idonei? Oratio, & gratiarum actio.

I. **A**xioma certiffimum eſt apud ſcholasticos, debere diſpoſitionem ejuſdem ordinis eſſe cum formâ, ad quam diſponit: quare cum ſupra dictum ſit, myſticam Theologiam eſſe omnino ſupernaturalem, hinc evidentiffimâ conſecutione deducitur, prærequiri ad ipſam ſtatum quendam ſupernaturalem ipſi proportionatum. Neque enim fas eſt, teſte Dionyſio (a) myſticis Theologis quidquam operari, quod divinis inspirationibus vel minimùm repugnet, imò nec iſdem diſſentire, ſi divinam appetant claritatem, & ad hanc ſanctè, ſicut decet, aſpirent. Continua igitur in rebus omnibus mortificatione opus eſt, ut ſecum ipſe non diſſideat, nec diviſus ſit, qui ad unum colligi cupit. Propterea pauci ſunt viri ſpirituales, & religioſi, qui huius myſticæ ſapientiae notiçiam habeant; quia, ut optimè obſervat Jacobus Alvarez (b) pauciſſimi ſunt, qui ſe ipſos fortiter abnegent, & perfectè mortificent.

2. Actus deinde ſupernaturales prærequiruntur fidei, ſpei, & charitatis, quibus mens immediatè Deum attingit: & fides quidem intellectum, ſpes memoriâ, charitas voluntatem myſticè perficit & informat, uti pulchrè ac diſſuſè exponit Ven. Pater Joannes à cruce in ſuis diviniſſimis libris de Aſcenſu montis Carmeli, de

nocte obſcurâ, & de vivâ amoris flammâ. His accedat necesse eſt magnum, fervens, & inſatiabile deſiderium aſſequendæ perfectionis, ſicut dicit Sapiens (c) *Hanc amari & exquiſivi à juveniſſime meâ, & quaſivi ſponſam mihi eam aſſumere, & amator factus ſum formæ illius. Abſque dubio enim, ait Richardus (d) ſine ingenti exercitio, ſine frequenti ſtudio, ſine ardenti deſiderio ad perfectam ſcientiam huius altitudinem mens non ſublevatur.*

3. Joannes Taulerus (e) rerum myſticarum expertiffimus ſex homini obſervanda præſcribit, ut ad culmen perfectionis pertingat. Tria quò ad exteriora, totidem quò ad interiora: nempe ut veſtes, & omnia exteriora illius ſimplicia ſint, quibus nemini placere appetat, niſi Deo: ut verba illius ſint ſuccincta, neceſſaria, & de rebus divinis: ut in omni ejus externâ actione nihil appareat, quod poſſit offendere intuentem. Deinde quò ad interna neceſſarium eſt, ut Deum ſolum puriſſimâ intentione quaerat: ut, quidquid illi eveniat, imperturbabilem animi pacem retineat. Antonius Monelia (f) Ordinis Minorum vir magnus inter Myſticos, ſed ferè incognitus, ſex eſſe catenas docet, quibus ligatur anima, ne ad myſticam Theologiam aſcendat. Prima eſt negligentia circa ſpiritalia, quia homo non vult ſe exercere & mortificare: ſecunda, evagatio ſenſuum: tertia, curioſitas intellectus circa ſcientias: quarta, inordinatus amor erga temporalia: quinta, impuritas in operationibus: ſexta, occupatio circa exteriora. D. Bernardus (g) quatuor enumerat huius aſcenſus impedimenta his verbis: *In hoc arcanum, in hoc ſanctuarium Dei, ſi quem fortè veſtrum aliquâ horâ ſic rapi, & ſic abſcondi contigerit, ut minimè avocet, aut perturbet vel ſenſus egens, vel cura pungens, vel culpa mordens, vel ea certè quæ diſſiciliùs amoventur irruentia imaginum corporearum phantaſmata; poſerit quidem hic, cum ad nos redierit, gloriari & dicere, Introduxit me Rex in cubiculum ſuum. Eſt autem ſenſus egens nimis exigens ſensualitas, quæ inordinatis affectuum motibus nos exagitat: cura pungens, rerum temporalium ſollicitudo: culpa mordens, pravæ conſcientiæ ſtimulus: irruentia denique phantaſmata ſunt rerum ſenſibilium, & corporearum imagines, quas vocat Auguſtinus (h) animæ noſtræ plagas per ſen-*

(a) Dionys. cap. 3. celeſtis Hierarchie. (b) Jacobi Alvarez tom. 2. de vita ſpirit. lib. 2. par. 1. c. 11.

(c) Sap. 3. 2. (d) Richard. de preparat. ad contempl. c. 79. (e) Taulerus epiſt. 29. (f) Anton. Monelia in myſt. Theolog. Dionys. c. 1. (g) Bernardus ſerm. 23. in Cant. (h) Auguſt. epiſt. 72.

